

Jaarplan 2020

De Hollandsche Molen

Amsterdam, 19 december 2019

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Draagvlakverbreding	4
3. Lobby en belangenbehartiging	11
4. Netwerk versterken	16
5. Molenfonds en Fondsen van derden	18
6. Eigen molens	20
7. Middelen	23

I. Inleiding

In dit Jaarplan 2020 beschrijft De Hollandsche Molen haar activiteiten van komend jaar. Het is tevens het laatste jaar van het Meerjarenbeleidsplan, waar we dus evalueren in welke mate de meerjarendoelen zijn bereikt en we vooruit kijken naar een volgende meerjarenbeleidscyclus.

De Hollandsche Molen zet zich in voor het behoud van de molens in Nederland. Molens horen bij Nederland. Naast het verhaal wat zij vertellen over onze geschiedenis, willen we dat de molens op een eigentijdse manier een actief onderdeel zijn van een dorp, stad of streek.

We willen onze missie realiseren door zowel het draagvlak voor molens te verbreden bij het publiek als door de belangen van molens te behartigen bij de beslissers en beïnvloeders. Hiervoor is een sterk molen- en erfgoednetwerk van belang.

Het jaarplan is opgebouwd volgens deze twee lijnen, draagvlakverbreding en belangenbehartiging. Daarnaast besteden we aandacht aan het versterken van het molennetwerk, advisering, het werven van fondsen voor derden, onze eigen molens en de organisatie.

Draagvlakverbreding: We zijn een landelijke organisatie die zoveel mogelijk (potentiële) molenliefhebbers wil betrekken bij molens. Dit kan door mensen te stimuleren geld te geven, vrijwilliger te worden, kennis over molens te vergroten, een molen te bezoeken of mee te doen aan andere activiteiten op en rond molens.

Belangenbehartiging: We zijn een landelijke koepelorganisatie voor alle moleneigenaren en molenvrijwilligers en willen hen faciliteren en ondersteunen voor een goed molenbehoud. Op landelijk niveau richten we ons op de overheid en andere spelers die de nodige randvoorwaarden voor het molenbehoud bepalen. Op provinciaal niveau ligt de bal bij de provinciale molenorganisaties die we zoveel mogelijk ondersteunen en faciliteren.

Het Jaarplan 2020 valt binnen het Meerjarenbeleidsplan 2016-2020.

2. Draagvlakverbreding

Nationale Molendag

Nationale Molendag is een jaarlijkse evenement wat grote bekendheid geniet. Het is een belangrijk moment om mensen meer bij de molen te betrekken. In 2019 heeft Nationale Molendag zo'n 130.000 bezoekers gehad, een record. We zetten in op rond de 150.000 bezoekers, het aantal deelnemende molens heeft haar maximum bereikt. Extra aandacht zal worden besteed aan:

- Activiteiten die molens kunnen organiseren om meer bezoekers bij de molen te betrekken.
- Versterken van de communicatie rond Nationale Molendag. In het bijzonder richten we ons op freepub, online en sociale media.
- Meetbaar maken van de ingezette communicatieactiviteiten.
- Het vergoten van het gebruik van mijnmolen.nl
- Versterken van de communicatie naar het molenveld over de rol van Vereniging De Hollandsche Molen. Het is nog onvoldoende duidelijk bij het molenveld wat de vereniging doet en regelt rond Nationale Molendag.
- Naar aanleiding van het onderzoek van TNS NIPO waaruit duidelijk wordt dat 73% nog nooit een molen heeft bezocht op Nationale Molendag en 54% die geen communicatie heeft gezien over Nationale Molendag, kunnen we concluderen dat er werk aan de winkel blijft.
- Samen met de Limburgse Molenstichting kijken hoe we het aantal deelnemende molens in Limburg kunnen verhogen.
- Bij een aantal grote molenclubs als de SIMAV is het aanmelden van de molens via mijnmolen.nl nog geen gemeengoed. Niet alle deelnemende molens melden zich aan. Zaak is om daar eerder de aandacht op te vestigen. Eventueel moeten we het aanmelden ervan meer naar ons toetrekken via het callcenter.
- Herhalen van de inzet van het callcenter en waar mogelijk uitbreiden.
- Betere steekproef ontwikkelen voor het onderzoek via TNS NIPO.
- Actiepagina Nationale Molendag ontwikkelen dat gericht is op gebruik via mobiele telefoon en niet desktop.
- Kijken of er technische aanpassingen mogelijk zijn om de piekbelasting op de site verder in betere banen te leiden.
- Om de doelgroep 50+ te bereiken is alleen online communiceren niet voldoende. We zullen naast de regionale radio andere kanalen moeten blijven inzetten willen we hen uitnodigen voor Nationale Molendag.
- Eerder contact leggen met het molenveld om te enthousiasmeren en samenwerkingen te creëren.
- Extra aandacht blijven houden voor watermolens ook in de free pub. In dat laatste gaat het vaak over windgedreven molens. Het is goed om te kijken of we een aantal enthousiaste watermolenaars kunnen vinden.
- Sociale media blijft een goed middel om te communiceren. Nieuwsbrief Dagjewel.nl vervangen door Fietsen123. Samenwerking Kidsproof uitbreiden.
- Free publicity beleid rond Nationale Molendag versterken.
- Webwinkelverkoop verder uitbreiden.
- Werven van NAVE verder uitbreiden.

Doelstellingen in 2020:

- Deelname van 780 molens aan Nationale Molendag;
- Rond de 150.000 bezoekers op Nationale Molendag;
- Toename van 5 % via digitale media (twitter, facebook, nieuwsbrief, etc.);

- Uitbreiden van de gereedschapskist op molen.nl door het toevoegen van voorbeelden van publieksactiviteiten en samenwerkingen op of rondom molens tijdens Nationale Molendag.
- Van minimaal 1000 personen de contactgegevens (NAWE) en een conversie naar donateurs van 2 % op Nationale Molendag;
- Minimaal 1000 nieuwe volgers op Facebook;
- Bekendheid geven aan de regionale molendagen via molens.nl;
- Versterken van de Engelstalige communicatie.

Nieuw

- Ontwikkelen nieuwe cross-overs op de molen.
- Molenquiz. In de maand mei kan iedereen mee doen met de Molenquiz. Doelstelling is 7.000 netto e-mailadressen te verzamelen. Dit is als bijdrage aan de doelstelling van de 100.000 molenvrienden.

Molenprijs

De jaarlijkse Molenprijs is een traditie. Ieder jaar zijn er 4 á 5 molens die strijden om de hoofdprijs van 75.000 euro. Tot en met mei 2020 wordt het molenveld gestimuleerd zich aan te melden voor de Molenprijs. In september kan het publiek stemmen.

Doelstellingen in 2020:

- Minimaal 35.000 stemmers Molenprijs;
- Minimaal 5.000 nieuwe (netto) e-mailadressen;
- 4 of 5 aanmeldingen en minimaal drie genomineerden;
- Van minimaal 1000 nieuwe personen (netto) de contactgegevens (NAWE) en een conversie naar donateurs van 1% met de Molenprijs.

We willen het marketing traject bij de Molenprijs versterken door de genomineerde molenprojecten te helpen het aantal stemmen te vergroten via een coach. Deze kan de genomineerden ondersteunen bij wervingsacties.

BankGiro Loterij Molentocht – Wandeltocht lopen met molentjes

De BankGiro Loterij Molentocht is nieuw en opgezet om gedurende het gehele molenseizoen mensen een extra activiteit te bieden om molens te bezoeken. Van april tot en met oktober is het mogelijk mee te doen aan de Molentocht. Op de regionale molendagen is de Molentocht een extra aanleiding meerdere molens te bezoeken en op specifieke dagen worden wandelingen georganiseerd met een gids die mee kan vertellen over de molens die bezocht worden en de omgeving waar ze staan.

De molentocht is een actie die langlopend is. Zo kan jaarlijks een andere provinciale wandeltocht worden gelopen en kan men ook in de jaren na dit project de speldjes verdienen.

Doelstellingen 2020:

- 1x provinciale wandeltocht organiseren (pilot)
- 50 deelnemers

Molenfeest

Afhankelijk van het wel of niet organiseren van de BGL Molenprijs. Tevens afhankelijk van de evaluatie van de combinatie met de molencontactdag.

De uitreiking van de Molenprijs vindt plaats op het Molenfeest. Ook wordt op dit feest bekend gemaakt welke projecten mogelijk zijn gemaakt met het Molenfonds waaraan onder andere de BankGiro Loterij heeft bijgedragen. Dit jaar zullen we de opzet van het Molenfeest kritisch tegen het licht houden en de doelen en resultaten analyseren. Afhankelijk van de bijdrage van de BankGiro Loterij uit de extra trekking kan het Molenfeest meer of minder uitbundig worden gevierd in 2019.

Doelstellingen in 2020:

- Minimaal 75 bezoekers;
- Minimaal 10 artikelen in de (lokale) media over het Molenfeest.

Ieder kind naar de molen (FCP project – looptijd 1 januari 2017-31 december 2020)

Het doel van het project 'Ieder kind naar de molen' is dat ieder kind in de basisschoolleeftijd, ongeacht waar hij of zij woont, minimaal één keer in die schoolperiode een molen heeft bezocht en meer weet van de geschiedenis van molens en hoe ze werken. Nationale Molendag is hét moment om samen met (groot)ouders de molen te bezoeken. Het project wordt met name gefinancierd door het FCP. In 2020 worden naast een uitbreiding van de educatieve materialen. Van belang is het verder stimuleren van molenorganisaties en het primair onderwijs via diverse communicatiemiddelen.

Doelstellingen in 2020:

I verspreiden lespakketten	100 scholen
I verspreiden Nationale Molendag pakket	250 pakketten (=molens en scholen) * 20 leerlingen = 5.000 kinderen
I verspreiden educatieve materialen	350 pakketten (=molens en scholen)
I blad Molens	4.000 lezers
I promotie Nationale Molendag via digitale kanalen	1 miljoen mensen bereik
I bezoek website Molenmaatjes	10.000 bezoekers
I bezoek website Nationale Molendag	10.000 bezoekers
I Nationale Molendag met velen kinderactiviteiten	100.000 bezoekers
I Molenvrijwilligersdag	150 deelnemers
I Molencontactdag	90 deelnemers

Focus ligt op communicatie. De middelen hebben we nu zo langzamerhand wel.

Immaterieel erfgoed UNESCO

In 2017 is het molenaarsambacht toegelaten tot de Representatieve Lijst van immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid bij UNESCO. Om het ambacht daadwerkelijk in stand te houden hebben de aanvragers (Het Gilde van Vrijwillige Molenaars, De Hollandsche Molen, Het Ambachtelijk Korenmolenaarsgilde en het Gild Fryske Mounders) zich een aantal activiteiten opgelegd. De Hollandsche Molen zal zich focussen op de educatie op scholen (middels Ieder kind naar de molen), promotie en voorlichting (ism de andere partners), veiligheid op de molen (ism de andere partners), het verstevigen van de onderlinge relatie met de partners en het voorbereiden van een internationaal congres (ism de partners) in 2020. Het hoofddoel van het congres is het wereldwijd bestendigen en borgen (safeguarding) van het ambacht molenaar. Hierbij hebben de organisaties drie subdoelen voor

ogen; de publiciteit voor het ambacht molenaar wereldwijd, kennisuitwisseling tussen landen over de aspecten die van belang zijn bij het bestendigen en borgen van het ambacht, onder andere de inzet van vrijwilligers en een netwerk opbouwen voor duurzame relaties tussen landen. Zie ook het Unesco Actieplan wat is opgesteld samen met De Gildes.

Doelstellingen in 2020:

- Educatie op scholen;
- Meer bekendheid over molens en molenaars onder de Nederlandse bevolking;
- Versterken van een cultuur van veiligheid in de molenwereld;
- Verstevigen relatie tussen De Hollandsche Molen enerzijds en de Gildes anderzijds;
- Mede-organiseren van een internationale conferentie in 2020.

Allemolens.nl

De digitalisering van het molenarchief met de archiefstukken van vóór 1950 is in 2019 nagenoeg afgerond. Nu staat SMD voor het ontsluiten van deze gegevens via de website allemolens.nl waarbij deze gedigitaliseerde archiefdocumenten gemetadateerd worden. Hiervoor wordt een crowdsourcing project opgezet.

Voorts blijft een aandachtspunt het aantal bezoekers van allemolens.nl te vergroten. Hiertoe wordt een visie ontwikkeld op doelgroepen en de actieve benadering van deze doelgroepen. Het doel is tevens dat de informatie die te vinden is in de archieven en de kennis bij de SMD beter wordt benut. Ook wordt beleid ontwikkeld over de digitale opslag van archieven en het collectiebeheer. De Hollandsche Molen draagt éénmaal per 10 jaar haar archief over aan de SMD. Ter voorbereiding van de overdracht van de volgende 10 jaren tranche, zal dit voor digitale opslag eenduidig moeten worden gearchiveerd. Meer detail over de plannen is te vinden in het jaarplan van de SMD.

Doelstellingen SMD in 2020:

- Metadateren van het gedigitaliseerde archiefmateriaal uit het project Metamorfoze door middel van crowdsourcing;
- Verbeterde zichtbaarheid van allemolens.nl en toename van het aantal bezoekers met 5%;
- Betere benutting van de informatie in de archieven en kennis bij de SMD;
- Visie op doelgroepen en hun benadering;
- Beleid digitale opslag van archieven en collectiebeheer;
- Overnemen archief De Hollandsche Molen.

Iconen

Middels interviews zal de oral history van een 20-tal kopstukken uit het molenveld worden vastgelegd. Vanuit de transcripties worden ook toegankelijke samenvattingen gemaakt, welke weer de basis zijn voor een aantal mini documentaires. Alles wordt via de website molens.nl en allemolens.nl verspreid. In 2019 heeft het project forse achterstand opgelopen, in 2020 zal een inhaalslag plaats vinden.

Doelstellingen in 2020:

- 20 interviews met transcripties;
- 20 lange en korte verhalen;
- 10 mini documentaires;

- Promotie via molens.nl, allemolens.nl en social media en het publiceren van de interviews;
- Aandacht bij diverse media

Herdruk boek Stokhuizen

De 'Stokhuizen' is een basiswerk voor vele molenliefhebbers. Echter, het boek is volledig uitverkocht. Onderzocht wordt of een herdruk wenselijk is en het boek opnieuw uitgegeven kan worden.

Doelstellingen in 2020:

- Onderzoek naar belangstelling en eventueel opnieuw uitgeven, actualiseren tekst

Revisie website molens.nl

Doelstellingen in 2020:

- Website molens.nl herzien, werken met molens, wervingsdeel
- Samenwerking tussen molenbestand van molens.nl en de molendatabase en gegeven te koppelen, hier werkgroep voor maken

100-jarig bestaan

Er is een start gemaakt met plannen voor ons 100-jarig bestaan wat we wel groots willen vieren. Het is een uitgelezen moment om de molens en het werk van de vereniging meer bekendheid te geven bij het grote publiek. In 2020 ligt er een basis plan wat verdere uitwerking behoeft. Voor de verschillende activiteiten zal een financiering gevonden worden.

Doelstellingen in 2020:

- Verdere uitwerking plan 100-jarig bestaan en opstarten activiteiten of werven van fondsen.

Communicatie en marketing

Communicatie is een blijvend aandachtspunt, zowel over molens, als het Molenfonds als De Hollandsche Molen. Ook marketing is van essentieel belang.

De focus ligt op het vergroten van het aantal (particuliere) donateurs, zowel in aantal als in giftbedrag. Hierbij gaat gekeken worden hoe opkomende online donatiemethoden meer kunnen worden ingezet, en welke mogelijkheden voor upgrading er nog liggen binnen onze huidige website en processen, zoals het stemmen bij de Molenprijs. Er wordt ook gekeken hoe we kunnen inzetten op nieuwe donateurs.

Voor het verhogen van retentie, frequentie en giftbedrag is een donateursjourney opgesteld, waarbij de relatie met de donateur van DHM en MF centraal staat. Excursies worden goed gewaardeerd en wordt opnieuw aangeboden. Er zal meer prioriteit en lading worden gegeven aan het Molenfonds in de werving van (particuliere) donaties, vooral door het aanbieden van meer crowdfundingprojecten ism ledenbehartiging. Het Molenfonds wordt hierin leidend t.o.v. De Hollandsche Molen. Het Molenfonds moet prominenter gepromoot worden op onder meer social media.

Een andere belangrijke peiler is leadgeneratie. Doel van de werving is om de instroom van nieuwe adressen te vergroten in de klantpiramide en deze planmatig te benaderen en te bewerken van adres

tot ambassadeur. We blijven hierbij werken aan een goede communicatiemix. Leadgeneratie wordt onder meer gerealiseerd door social media promoties, DM-kaarten op de molens, digitale proefabonnees promoten (via QR), een promostand bij eigen molens tijdens evenementen en online quizen. Onderzocht wordt hoe influencer marketing kan bijdragen.

Op het gebied van ledenwerving wordt gestreefd naar ledenbehoud door te kijken hoe het aantal aanvragers van een fysiek en digitaal proefnummer kan worden vergroot, en hoe deze beter kunnen converteren.

Voor donateur –en ledenwerving wordt gestreefd naar de inzet van een effectieve en efficiënte marketingmix. Hierbij richt de vereniging zich op het blad Molens, de website Molens.nl en Molenfonds.nl, de social media, eenmalige uitgaven zoals brochures en folders, direct mail, e-mail nieuwsbrieven, Google Ads en online quizen. Deelacties door het molenveld blijven een aandachtspunt. Tevens zal meer worden gekeken naar externe mogelijkheden, zoals advertorials en redactionele content in ezines/ nieuwsbrieven, magazines en kranten; in eerste instantie via free publicity voor algehele promotie van molens onder een breed of juist specifiek publiek. De social media bestaan in ieder geval uit youtube, twitter, instagram en facebook, met een aparte Facebook-pagina voor de molenmaatjes. Er zal meer worden ingezet op Instagram en YouTube: videocontent. Er zal worden gewerkt hoe proposities beter kunnen aansluiten bij verschillende doelgroepen, zoals molenliefhebbers, lokale/ regionale historici en natuurliefhebbers.

De navigatie en conversietools op de website Molens.nl worden verbeterd met meer focus op online doneren en proefnummers van het blad aanvragen. Er komt ook meer aandacht voor schenken en nalaten en fondsen op naam. We blijven werken om in de behoefte van meer diepgaandere artikelen te voorzien middels de achtergrondartikelen op molens.nl, en voor leadgeneratie op social media. Er zal via artikelen in het blad en website, tips en online content worden gekeken naar hoe best practices ingezet kunnen worden voor leereffecten t.b.v. het gehele molenveld.

Naast de particuliere markt ook meer aandacht voor de zakelijke markt; bedrijven die connectie hebben met of zich richten op het molenveld interesseren voor een donateurschap of zakelijk lidmaatschap. In eerste instantie via DM-mailing.

Daarnaast zal marketing samen met Educatie en ledenbehartiging kijken hoe kan worden bijgedragen om meer jongere mensen te betrekken bij molens, in allerlei vormen.

In 2020 zal ook het 'Plan 100 jaar' de nodige aandacht vragen. Doel is het verder aanscherpen van de plannen, begroting, evt. zoeken van fondsen en de bij een aantal deelprojecten starten met de eerste opzet.

Bij de organisatie van de marketingactiviteiten zal meer focus liggen op meetbaarheid van de resultaten, interne planning en inkoop. Een ander aandachtspunt waar veel winst kan worden gehaald is het efficiënt inkopen van marketingmiddelen; wellicht door te kiezen voor andere leveranciers.

Doelstellingen in 2020:

- Opstellen en uitvoeren plan Communicatie en Marketing;
  - Jaarplan splitsen in maandplannen: uitvoeren en voorbereiden
  - Focus op efficiëntere inkoop marketingmiddelen
  - Verbeteren registratie en analyses van marketingactiviteiten;
  - Updaten en uitbouwen communicatieoverzicht

- Toename van aantal (particuliere) donateurs 3%;
  - Focus op externe adressen
  - Inzetten donatiemogelijkheid bij molenzoeker NMD
  - Inzetten donatiemogelijkheid bij stemmen Molenprijs
  - Donatie bij aanvragen fysiek proefnummer Molens
  - Inzetten andere crowdfundingplatformen: Geef.nl; Facebook, etc
- Vergroten geefgedrag en service aan donateurs; stijging retentie, frequentie en giftgedrag
  - Opstellen en uitvoeren acties donateurs journey:
  - Organiseren leden- en donateursexcursies / restauratie-excursie MF
- Toename aantal volgers vanuit social media van 5%;
  - Toepassen influencer marketing
  - Meer focus op (betaalde) promoties (advertenties en organische berichten)
- Aantal leads vanuit digitale proefnummers en online quizen: 2000
  - Meer inzet van online quizen
  - Stimuleren deelacties molenveld
- Leadgeneratie via (regionale) molendagen: 500 leads
  - Videomarketing MF rondom regionale molendagen
  - Affichemaker: proefnummer aanvragen met QR
  - DM-kaarten op molens
  - Stand bij eigen molens
- Stabilisatie van het aantal leden t.o.v. 2019;
  - Meer focus op aanvragen en conversie van proefabonnementen
- Verbeteren websites molens.nl en molenfonds.nl tbv de marketing;
  - Aanpassen routing / hoofdnavigatie
  - Mogelijkheid tot doneren en schenken beter zichtbaar op de site;
  - Meer special content achter e-mailinlog
- Versterken externe communicatie Molenfonds
  - Alle projecten op social media relateren aan MF
  - Aanvullen nieuwsberichten op site MF met content molens
  - Contentmarketing/ informeren donateurs MF
- Verrijken profielen CRM-database;
  - Aanvullen profielen leden/ donateurs door stimuleren online communicatie in print
  - Donateurs indelen via RFM
- Samenwerking met bedrijven; toename 5% zakelijke donaties
  - Bedrijven die actief zijn bij molenrestauraties benaderen met donatiemailing
  - Uitwerken zakelijk lidmaatschap/ donateurschap
- Jonge(re) mensen betrekken bij de molen
  - Marketing ondersteuning: zie ieder kind naar de molen / educatiefonds
- Promotie molens
  - Free publicity magazines
  - Stimuleren 'joint promotions' / cross overs relevante organisaties
- Plan 100 jaar
  - Aanscherpen deelplannen en begroting

3. Lobby en belangenbehartiging

Financiën en organisatie

De 3,5 miljoen euro voor het Molenfonds is de meest tastbare uitkomst van de nota Erfgoed telt! van minister Van Engelshoven als het molens betreft. Het ministerie heeft een tweetal subsidieregelingen ontwikkeld, maar deze zijn vooral voor grote (kanjer)monumenten bedoeld. Voor molens is de evaluatie van de SIM in 2020 het belangrijkste beleidsdoel in dit jaarplan. De bedoeling is een eigen evaluatie onder moleneigenaren te houden en deze in te brengen in de evaluatie van de SIM die door de FIM wordt gestimuleerd. Daarnaast onderzoekt De Hollandsche Molen de mogelijkheid het maximum aan subsidiabele kosten voor molens in de SIM – die sinds 2013 op € 60.000 is vastgesteld – al dan niet in combinatie met de evaluatie te verhogen. Tenslotte stimuleert De Hollandsche Molen deelname van molenprojecten aan de Erfgoed Deal.

De Hollandsche Molen gaat verder met de uitwerking van Molentoeekomst. In 2019 is een advies uitgebracht aan alle provinciale molenorganisaties. Doel is uiteindelijk te komen tot versterking van de provinciale molenorganisaties, enerzijds in hun relatie tot het provinciaal bestuur en anderzijds tot de aanwezige (groepen van) eigenaren in hun provincie. Met een aantal provinciale molenorganisaties zijn de adviezen ook besproken; met de overige komt dit in het eerste kwartaal van 2020 aan bod. Gestreefd wordt met alle provincies jaarlijks regulier overleg te voeren in een vorm die past bij de betreffende provinciale overlegstructuur. Verder wil De Hollandsche Molen in alle provincies komen tot een uitwisseling van informatie en ideeën. Onderwerpen daarbij zijn niet alleen financiën en organisatie, maar ook het Molenfonds, vrijwilligerswerk, draagvlakverbreding, marketing en communicatie, educatie, belangenbehartiging richting de provincie, etc.

Het herijken van de gegevens uit Molentoeekomst bleek in 2019 niet mogelijk, omdat moleneigenaren niet meer alle noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden in hun SIM-aanvragen opnemen teneinde zeker te zijn van subsidie. Bekeken wordt of deze data door een enquête en door informatie van provinciale molenorganisaties toch in 2020 verkregen kunnen worden.

Naast Molentoeekomst per provincie zou een inventarisatie van de bestaande regelingen per provincie inzicht geven. Duidelijk is dat de regelingen per provincie soms sterk verschillen. Of een meer gelijk speelveld mogelijk is, kan niet worden gezegd. Wel kunnen we kijken op welke wijze het Molenfonds zo goed mogelijk kan aansluiten bij provinciale regelingen.

De Hollandsche Molen richt zich traditiegetrouw op het molenbehoud in Nederland. Het belang van Europa komt wel steeds meer naar voren, o.a. via het Unesco actieplan met het ambacht molenaar op de inventaris van immaterieel erfgoed en Via Molina. Naast lobby op provinciaal en landelijk niveau zou het zinvol kunnen zijn dat De Hollandsche Molen invloed uitoefent op de Europese agenda. Zeker voor watermolens kan Europese besluitvorming van invloed zijn. In 2020 zal de vereniging onderzoeken of hier een zinvolle rol voor haar is weggelegd. Daarbij is een afstemming met andere spelers op dit vlak - TIMS, FIM, RCE, Icomos – van belang.

Voor 2020 staan nog een aantal speerpunten uit 2019 open zoals de realisatie provinciale tour in alle provincies, aandacht voor administratieve lastendruk, al dan niet in combinatie met evaluatie SIM, het herijken gegevens Molentoeekomst per provincie en het onderzoeken rol De Hollandsche Molen bij lobby op Europees niveau. Deze zijn wederom opgenomen.

Doelstellingen in 2020:

- In kaart brengen restauratie behoeften en evaluatie SIM;
- Onderzoeken of verhoging maximale subsidiabele kosten SIM mogelijk is;
- Verder bouwen aan de versterking van provinciale molenorganisaties en ontwikkelen van diverse vormen van belangenbehartiging;
- Actieve deelname aan vormen van provinciaal molenoverleg;
- Actieve betrokkenheid bij landelijke lobby in FIM-verband;
- Bijzondere aandacht voor administratieve last en verminderen lastendruk eigenaren;
- Herijken gegevens Molentoeekomst per provincie;
- Onderzoeken rol De Hollandsche Molen bij lobby op Europees niveau;

Veiligheid

We willen op het thema veiligheid een goede samenwerking binnen het molenveld om enerzijds het bewustzijn op het gebied van veiligheid onder moleneigenaren en molenaars te vergroten en anderzijds om eigenaren te faciliteren bij het verhogen van de veiligheid op de molen.

De Werkgroep Veiligheid werkt in opdracht van de vier samenwerkende partijen op dit gebied, te weten het Gilde van Vrijwillige Molenaars, het Ambachtelijk Korenmolenaars Gilde, het Gild Fryske Mounders en vereniging De Hollandsche Molen, taken uit die worden aangedragen door het voorzittersoverleg. Door deskundigheid en opgedane ervaringen ontstaan ook vanuit de werkgroep zelf gedachten en voorstellen omtrent het veiligheidsvraagstuk bij molens. Die initiatieven worden dan eerst voorgelegd aan het voorzittersoverleg.

In 2019 is gewerkt aan de continuering van de erkenning van de RI&E voor molens. Gevraagd is nu de RI&E zodanig uit te werken zodat een prettig en efficiënt instrument ontstaat. De huidige RI&E is nog te veel een gedigitaliseerd werkboek. Door de RI&E prettiger in gebruik te laten zijn, wordt de veiligheid in en rond de molens vergroot.

Een volgende stap in het veiligheid-denken is het bewustzijn van de bemensing op de molens. Zelden is het plaatsen van afschermingen afdoende: men moet ook bewustzijn van de gevaren en elkaar daarop kunnen wijzen. Juist in de monumentale molens blijkt door hun bouwaard en functie een geheel veilige omgeving niet altijd haalbaar. De werkgroep zal in 2020 werken aan methode het veiligheidsbewustzijn en het -gedrag beter op de kaart te zetten.

Naast deze onderwerpen zijn er binnen het thema veiligheid op molens ook onderwerpen die voor De Hollandsche Molen voortdurende aandacht hebben, zoals het aantal bezoekers per molen en de organisatie hierbij, hoe om te gaan met molenaars of vrijwilligers die fysieke of geestelijke beperkingen krijgen, het adviseren van het behalen van een VCA, het onderzoeken van het aspect veiligheid bij het verzekeren van molens en molenaars, etc.

De Hollandsche Molen heeft bij veiligheid het uitgangspunt dat het een gezamenlijke verantwoordelijkheid van eigenaren en molenaars betreft. Daar waar dat niet werkbaar of nodig is, zal De Hollandsche Molen zich meer focussen op de positie van moleneigenaren op dit terrein.

Tenslotte zou een benchmarking met andere sectoren in het erfgoed overwogen kunnen worden (bv. varend erfgoed).

Doelstellingen in 2020:

- Secretariaat voeren van werkgroep;
- Versterken veiligheid bewustzijn en oppakken onderwerpen in opdracht van het voorzittersoverleg;
- Voorstellen doen voor verbeteringen in gebruik RI&E;

- Voorstellen doen voor verbetering veiligheidsgedrag en -cultuur op molens;
- Verbeteren van de communicatie over veiligheid op molens;
- Versterken veiligheid vanuit perspectief moleneigenaren;
- Eventueel benchmarking andere erfgoedsectoren.

Molenbiotoop

Steeds vaker komt de windvang van molens in de knel door nieuwe bebouwing of beplantingen. De Hollandsche Molen wordt gevraagd voor advies en ondersteuning en zet zich in voor de belangenbehartiging binnen ruimtelijke procedures. Deze reguliere werkzaamheden nemen sterk toe als gevolg van enerzijds het gunstige economische klimaat waardoor er weer meer gebouwd wordt en anderzijds de veranderende regelgeving. Hierdoor neemt het aantal adviesaanvragen toe. Daarom worden kleinere adviezen doorgezet naar de provinciale organisaties.

In 2021 treedt de nieuwe Omgevingswet in werking. Met deze wet bundelt de overheid de regels voor ruimtelijke projecten. Het betekent onder meer het einde van de bestemmingsplannen, het instrument waarbinnen de regels ten aanzien van de molenbiotoop zijn opgenomen. De precieze invulling en uitwerking van de wet wordt steeds duidelijker. De Hollandsche Molen wil de consequenties voor de instandhouding van molens nagaan en het molenveld gericht informeren. De nieuwe wet betekent wel dat er meer gevraagd wordt aan burgerparticipatie. Het molenveld is daar onvoldoende voor toegerust. Dit verdient extra aandacht bij het onderwerp vrijwilligerswerk en bespreking met het veld via molenadviesraad en contactdag.

Ook staat de watermolenbiotoop op de agenda. Samen met het molenveld is er een regelmatig overleg waarbij actuele thema's aan bod komen en mensen met elkaar in contact gebracht kunnen worden.

Naar verwachting wordt in 2019 het biotooponderzoek in Noord-Brabant gerealiseerd. Tenslotte neemt de vereniging een ondersteunde rol in bij een pilotproject van het Erfgoedhuis Zuid-Holland om te komen tot een biotoopwacht. Mogelijk kan dit als voorbeeld dienen voor andere provincies.

Doelstelling in 2020:

- Moleneigenaren ondersteunen en zelf de belangenbehartiging doen voor molens binnen ruimtelijke procedures;
- Daar waar mogelijk/zinvol adviesaanvragen doorzetten naar de provinciale organisaties;
- Versterken en uitbreiden van het netwerk met personen en partijen die op het gebied van de molenbiotoop van betekenis kunnen zijn;
- Informeren moleneigenaren en andere betrokkenen over de relevante Omgevingswet met betrekking tot de molenbiotoopbescherming;
- Aandacht voor consequenties Omgevingswet qua burgerparticipatie in molenadviesraad en op molencontactdag;
- Participeren aan overleggen met betrokkenen op het gebied van de watermolenbiotoop;
- Participeren in een pilot van het Erfgoedhuis Zuid-Holland om een biotoopwacht op te zetten en mogelijk te komen tot een landelijk biotoopwachtersnetwerk.

URL Gebouweninspecties

Onder de vlag van Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg (ERM) wordt gewerkt aan de uitvoeringsrichtlijn (URL) gebouweninspecties. Doel is om te komen tot een objectieve, eenduidige, deskundige en onafhankelijke meting en vastlegging van de conditie van gebouwde

monumenten, die recht doen aan de cultuur-historische waarden van het monument. Bij molens wordt vaak gebruikgemaakt van inspectierapporten van derden om tot een doelmatig onderhoud te komen, daarom is het belangrijk om vanuit de molensector input te geven en invloed uit te oefenen bij het opstellen en uitwerken van deze richtlijn. Onderbelicht aspect was tot op heden het inspecteren van gaande werken van molens. In 2019 is vanuit de ERM begonnen met een eerste aanzet om te komen tot een URL voor inspecteren van gaande werken. Aangezien dit een typische molen aangelegenheid is, zal De Hollandsche Molen vertegenwoordigd zijn bij vergaderingen, adviseren op technische gronden en actief meelesen.

Doelstelling in 2020:

- Deel uitmaken van de begeleidingscommissie URL inspectie gaande werken als vertegenwoordiger van het molenveld.

Verzekeren van molens

De Hollandsche Molen heeft in het verleden deze problematiek in kaart gebracht via de werkgroep verzekeren, waarbij het ging om het verzekeren van de molens zelf. De informatie en conclusies dienen geactualiseerd te worden en er is behoefte aan aandacht voor brandbestrijding en –preventie, eventueel samen met verzekeraars. Het Gilde van Vrijwillige Molenaars verandert in 2020 de verzekering voor haar leden – de WA-plus verzekering voor schade aan de molen door de molenaar – wordt onderdeel van het lidmaatschap en de verzekerde bedragen stijgen. Met een factsheet en verbeterde informatie op de website wil De Hollandsche Molen alle vormen van verzekeren voor eigenaren beter inzichtelijk maken en op elkaar afstemmen.

Doelstelling in 2020:

- Actualiseren gegevens verzekeren van molens;
- Overleg met het veld over brandbestrijding en –preventie;
- Factsheet en informatie op websites over verschillende vormen van verzekeren.

Monumentale waarden

In 2019 werd het project “Ken je molen” in Groningen afgerond. Met betrokkenen, waaronder de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed zal vervolgoverleg gevoerd worden over het landelijk stimuleren van meer aandacht voor bouwhistorisch onderzoek. Daarbij wordt ook de Stichting Molendocumentatie betrokken, die de omvangrijke archief- en documentatiecollecties van De Hollandsche Molen beheert.

Doelstellingen in 2020:

- Bespreken uitkomsten diverse pilots met Groninger Molenhuis, RCE en SMD en bepalen vervolgstappen.

Draaiende molens

Het is van groot belang voor molen en omgeving dat deze regelmatig draait en maalt. Door het verdwijnen van draaipremieregelingen ontbreekt het overzicht van het aantal omwentelingen van

molens in de verschillende provincies. In 2019 is in kaart gebracht hoeveel omwentelingen molens maken in de verschillende provincies.

Doelstellingen in 2020:

- Toevoegen van aantal omwentelingen aan de molenbestand op molens.nl c.q. de molendatabase.nl;
- Onderzoeken of het laten draaien en malen van molens verder gestimuleerd kan c.q. moet worden;
- Draaipremie bevorderen.

Constructieve sterkte bestaande roeden

Op verschillende plekken binnen het molenveld zijn zorgen ontstaan over de toestand van sommige molenroeden. De afgelopen jaren ging er al veel aandacht naar molenroeden. Daardoor zijn we ons bewuster geworden van de krachten die uitgeoefend worden op het gevluht alsmede de toestand waarin roeden in Nederland zich bevinden. Helaas is er bijna jaarlijks wel ergens een roedbreuk te betreuren en regelmatig worden molens stilgezet omdat de kwaliteit van de roeden niet meer kan worden gewaarborgd. In beide gevallen is duidelijk dat de toestand van de roed niet bekend was. Roeden worden voor verschillende partijen bekeken en beoordeeld. Deze doen dat kundig en zijn veelal ervaren. Maar niet alle roeden worden gezien en op eenzelfde wijze gecontroleerd. Daarom is, onder andere op initiatief van verschillende monumentenwachters, het idee ontstaan hiervoor een inventarisatie te doen en een zo veel als mogelijk uniforme methode van inspectie en onderhoud te ontwikkelen. De Hollandsche Molen geeft in 2020 gestalte aan dit thema, onderzoekt wat de beste aanpak is en ontplooit initiatieven voor het doen van onderzoek met een werkgroep.

Doelstellingen voor 2020:

- Inventarisatie van molenroeden (op basis van lengte, ouderdom, fabrikant);
- Inventarisatie van controle methodieken;
- Betrekken eigenaren van mogelijke risicogevalen;
- Ontwikkelen van eenduidige meet- en controlemethode.

Advieswerk

De Hollandsche Molen is het kennisinstituut op het gebied van landelijk beleid inzake molens (instandhouding, veiligheid, biotoop, etc.). Over dit beleid wordt structureel gecommuniceerd met belanghebbenden. Daarnaast blijft de vereniging beschikbaar voor één op één advies, daar waar dit advies niet bij anderen verkrijgbaar is.

Doelstellingen in 2020:

- Adviseren van moleneigenaren op het gebied van de instandhouding van molens;
- Adviseren van overheden ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen die plaatsvinden binnen de molenbiotoop;
- Adviseren van moleneigenaren aangaande eigendomsconstructies;
- Adviseren van moleneigenaren ten aanzien van veiligheid op molens.

4. Netwerk versterken

Netwerkorganisatie

De Hollandsche Molen heeft expliciet in haar doelstellingen opgenomen om het molennetwerk sterk te houden. De vereniging speelt hierbij een belangrijke rol door zelf netwerkmomenten te organiseren en aanwezig te zijn op andere bijeenkomsten georganiseerd in het netwerk. Deze netwerkorganisatie wil de vereniging versterken door het molenveld meer te laten meepraten, meedenken en meedoen (bv als het gaat over het beleid van de vereniging). In 2020 wordt een onderzoek afgesloten waarbij de vraag wordt beantwoord hoe het molennetwerk waar nodig versterkt kan worden. Hierbij staat de vraag centraal welke rol De Hollandsche Molen moet hebben bij het versterken en in stand houden van het netwerk, hierbij kijkende naar de organen van de vereniging (ALV, bestuur, Molenadviesraad, werkorganisatie), mogelijke nieuwe organen en de huidige en mogelijk gewenste activiteiten (bv Molencontactdag, ledenpeilingen etc). Daarnaast gaat het ook om de ontwikkeling van het netwerk als totaal.

Doelstelling in 2020:

- Afronden onderzoek netwerkorganisatie inclusief besluitvorming;
- Uitvoeren conclusies.

Vrijwilligersbeleid

Het molenbehoud drijft op vrijwilligers en er is continue aandacht nodig om nieuwe vrijwilligers te werven. De werving dient vooral lokaal te gebeuren. De Hollandsche Molen wil dit waar mogelijk faciliteren. Hoe de vereniging en het molenveld de werving het beste ter hand kunnen nemen, willen we verder onderzoeken om zo samen met de Gildes en molenorganisaties tot een goed plan van aanpak te komen.

De eerder genoemde tour langs de provincies zal ook een moment zijn waarop we met het molenveld de werving en behoud van vrijwilligers bespreken.

Doelstelling in 2020:

- Aandacht voor werving en behoud vrijwilligers bij provinciale tour;
- Onderzoek om te komen tot wervingsplan in samenwerking met de gildes voor nieuwe vrijwilligers;
- Vaststellen en verspreiden gedragscode jeugd op de molen in samenwerking met de gildes.

Communicatie over beleid en onderhouden molennetwerk

Communicatie met de achterban over rijksbeleid is tweezijdig, waarbij De Hollandsche Molen enerzijds de ontwikkelingen op rijksniveau vertaalt naar de belanghebbenden en anderzijds die stakeholders de vereniging actief informeren. Naast hetgeen onder landelijk erfgoedbeleid is opgenomen, is het van belang het netwerk met molenprofessionals te onderhouden.

We merken dat er veel dagen worden georganiseerd in het veld. We onderzoeken of samenvoeging of samenwerking mogelijk is.

We bekijken ook of samenwerking met andere erfgoed organisaties of andere derden mogelijk is, bijvoorbeeld op gebieden als verzekeren, veiligheid en vrijwilligersbeleid.

Doelstelling in 2020:

- Molencontactdag (met minimaal 100 bezoekers en aandacht in molenbladen), al dan niet in combinatie met Molenfeest;
- Molenadviesraad (twee maal per jaar);
- Vier (minimaal) nieuwsbrieven voor het molenkader;
- Deelname aan voorzittersoverleg van Het Gilde van Vrijwillige Molenaars, Ambachtelijk Korenmolenaarsgilde, Gild Fryske Mounders en De Hollandsche Molen;
- Jaarlijks overleg met Het Gilde van Vrijwilliger Molenaars;
- Jaarlijks overleg met Nederlandse Vereniging van Molenmakers;
- Jaarlijks overleg met de Rijksdienst voor het Cultureel erfgoed;
- Vertegenwoordiging De Hollandsche Molen in provinciale molenorganisaties of molenoverleg bekijken en formeel vastleggen;
- Onderzoek samenvoegen overleggen om samenwerking te bevorderen en de druk op de vrijwilligers te verlagen;
- Contacten leggen met nieuwe externe groepen (landschapsorganisaties) en meer samenwerken binnen de erfgoedsector.

Examens vrijwillige molenaars

De examencommissie van De Hollandsche Molen neemt de examens af van de vrijwillige molenaars die hun opleiding bij Het Gilde van Vrijwillige Molenaars hebben gevolgd. De examencommissie wordt vanuit het landelijk bureau administratief ondersteund.

Doelstellingen in 2020:

- Afnemen van examens vrijwillige molenaar in voorjaar en najaar;
- Goede secretariële ondersteuning van de examencommissie in haar werk.

5. Molenfonds en fondsen van derden

In 2017 subsidieerde de minister van OC&W het Molenfonds met een bedrag van 3,5 miljoen euro. Hiermee konden in 2018 in totaal elf molenrestauraties door het fonds mogelijk gemaakt worden. Deze restauraties worden eind 2019 begin 2020 afgerond. Daarnaast is de OCW-bijdrage ingezet vanaf 2019 voor de regeling groot onderhoud. Het Molenfonds kon hiermee in totaal 21 projecten groot onderhoud ondersteunen, waarbij overigens ook een deel van het jaarlijkse molenbudget van de BankGiro Loterij werd aangewend.

Naast de 11 restauraties en de projecten groot onderhoud ondersteunt het Molenfonds ook andere restauraties, waarvoor de budgetten van BankGiro Loterij en Gravin van Bylandt Stichting worden ingezet.

Daarnaast ging in 2019 het Moleneducatiefonds van start, waarmee projecten op het gebied van educatie ondersteund worden.

Vanaf 2020 valt het Jongerenfonds Molens ook onder het Molenfonds.

Samengevat ontwikkelt het Molenfonds zich in rap tempo tot een belangrijke financier van verschillende vormen van ondersteuning van molenprojecten. De ambitie is om het fonds de komende jaren uit te breiden en als merk sterker te profileren. Het doel van het Molenfonds is om zoveel mogelijk middelen voor molens samen te brengen.

Het fonds ondersteunt op dit moment:

- a. 11 specifieke restauraties in 2018/2019;
- b. Andere restauraties: 14 in 2019;
- c. Projecten groot onderhoud: 21 in 2019;
- d. Crowdfunding: 6 in 2019;
- e. Projecten educatie: (tot nog toe) 1 in 2019;
- f. Jongerenprojecten: m.i.v. 2020.

Het Molenfonds is en wordt gevuld met bijdragen van het ministerie van OC&W, de BankGiro Loterij, de Gravin van Bylandt Stichting, giften van o.a. leden en donateurs van De Hollandsche Molen, het Koos Andriessen Moleneducatiefonds en het Jongerenfonds Molens. Bij toekenningen wordt het Molenfonds als merk en afzender ingezet.

Begin 2020 wordt de werking van het Molenfonds in 2019 geëvalueerd. Daarbij wordt advies gevraagd van de speciale externe commissie van het fonds en de molenadviesraad.

Het is van groot belang dat het merk Molenfonds verder ontwikkeld wordt, de naambekendheid toeneemt en nieuwe geldbronnen worden aangeboord. Ook is continuering van bestaande inkomstenbronnen, met name die van OC&W, van groot belang. Verder verdient het vormen van provinciale molenfondsen – waarmee in 2019 in bescheiden mate begonnen is – navolging. Tenslotte staat in 2020 verdere voorlichting op maat aan eigenaren centraal. Hiervoor wordt primair gekeken naar provinciale bijeenkomsten.

Doelstellingen in 2020:

- Minimaal 10 molenrestauraties steunen;

- Minimaal 15 projecten groot onderhoud mogelijk maken;
- Minimaal 25 educatieprojecten financieren;
- Minimaal één jongerenproject mogelijk maken;
- Vergroten en uitbreiden Molenfonds;
- Versterking en uitbouwen van het merk Molenfonds in marketing en communicatie bij publiek, bedrijven, fondsen, molenwereld, etc;
- Provinciale informatiemomenten voor eigenaren regelen;
- Evaluatie regeling groot onderhoud, hierbij evaluatie Molenprijs ook betrekken;
- Communicatie Molenfonds verbeteren;
- Ontwikkelen provinciale molenfondsen;
- Uitbreiding Molenfonds via vermogensfondsen onderzoeken;

Van de Van Toorn Scholten Stichting ontving De Hollandsche Molen wederom een bedrag van € 100.000, dat besteed kon worden aan een drietal grote, belangrijke molenprojecten, waar de bijdrage van VTSS ook echt het verschil maakte. Op verzoek van het bestuur van deze stichting worden deze toekenningen buiten het Molenfonds om gedaan.

Doelstellingen in 2020:

- Wederom realiseren bijdrage van de Van Toorn Scholten Stichting.
- Projecten ondersteunen met bijdrage VTSS.

Diversen

Doelstellingen in 2020:

- Bevorderen nieuwe fondsen op naam;
- Voordracht maken voor het Molenambacht Fonds van het Prins Bernhard Cultuurfonds

6. Eigen molens

Prioriteiten

De prioriteiten voor het cluster Eigen molens is onderhoud, restauratie en veiligheid van onze eigen molens. Mocht de capaciteitsplanning niet correct zijn, zal minder aandacht worden besteed aan het vrijwilligersbeleid en de verzelfstandiging van de eigen molens.

Onderhoud en restauratie

Het onderhoud van onze eigen molens is een blijvende activiteit. De werkzaamheden zijn per molen ingepland op basis van de begroting en instandhoudingsplan waarvoor in 2018 voor de periode 2019-2024 subsidie is verleend. Hierdoor ontstaat overzicht over de te verwachten uitgaven. Niettemin wordt per jaar per molen de begroting bijgesteld op basis van het verloop van het onderhoud en de planning. Daarnaast wordt op die manier geprobeerd de kosten lopende de periode 2019-2024 te spreiden. Ook zullen we zoveel als mogelijk gebruik maken van meer lokale subsidieregelingen om in een financiering van het onderhoud te voorzien.

We richten ons op doelmatig en sober onderhoud waarbij kosten beheersbaar blijven. Het is de bedoeling om iedere eigen molen minimaal één maal per jaar te bezoeken. Daarnaast wordt met de lokale vrijwilligers regelmatig contact gelegd om goed op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen rond en op de molen. Elke molen heeft één of meer contactpersonen met wie de adviseur molens of de directie regelmatig contact heeft.

Doelstellingen in 2020:

- Uitvoeren onderhoud op basis van prioritering in overleg met de molenaars en andere betrokkenen en met behulp van de voor de molen opgestelde instandhoudingsplannen.

Molen De Roos in Delft

Doordat de fundatie mede gevormd wordt door een spoortunnel, is er in het woongedeelte van de molen een situatie ontstaan waardoor het niet meer mogelijk is daar prettig te wonen. De aflopen tijd is nagedacht over een andere invulling als ruimte voor bijv. vergaderingen. In 2020 werkt de vereniging aan de realisatie van dat plan waarvoor de vergunning reeds in behandeling is. Het is de bedoeling in de loop van het jaar het voormalige woonhuis als vergaderlocatie e.d. in gebruik te nemen. Met de interne wijziging zal ook het gevelonderhoud ter hand worden genomen.

De vereniging zal een beslissing moeten nemen over de koers ten aanzien van het maalbedrijf. Dit bedrijf dat goeddeels door vrijwilligers wordt vormgegeven, is dermate succesvol dat aanpassingen betreffende het transport van granen en het gemalen product verbeterd dient te worden. De molenaars hebben hiervoor verschillende passende voorstellen ontwikkeld. In het komende jaar zullen daarin keuzes worden gemaakt zodat de fysieke belasting voor de vrijwilliger niet te veel wordt. Tevens is er nog het idee een blauwe steen in de molen te plaatsen ter vervanging van een koppel voerstenen.

De steenschijflopen van de molen waren lange tijd in slechte staat. Door het vervangen van deze wielen, geheel op eenzelfde manier gemaakt als de voorgaande, is intensief malen goed mogelijk.

Verder blijft er aandacht voor de vochtproblematiek in de molen en monitoren we een mogelijke scheurvorming.

Doelstellingen in 2020:

- Monitoren en maken plan van aanpak vochtproblematiek en scheuren metselwerk;
- Realiseren verbouwing woning tot vergaderlocatie;
- Ruimte geven voor uitwerken verbetering van het maalbedrijf;
- Onderhoud exterieur woonhuis
- Opstellen meerjarenonderhoudsplan woning
- Feestelijke opening als de verbouwing gereed is

Molen De Braakmolen in Goor

Deze molen heeft intussen een achterstand in onderhoud opgelopen. Voor de molen is een restauratieplan gemaakt en is een aanbesteding geweest. Echter is de financiering nog niet rond. De provincie kent een zeer sobere regeling voor molenrestauraties en vanuit het rijk of gemeente zijn onvoldoende financieringsmiddelen. Voor De Hollandsche Molen ligt in 2020 de taak te zoeken naar financiering voor deze belangrijke restauratie. De intentie is in 2021 het werk aan te kunnen vangen en zo op die manier de Braakmolen toekomstbestendig te maken.

Doelstellingen in 2020:

- Zoeken naar financieringsmogelijkheden voor geplande restauratiewerkzaamheden.

Overige eigen molens

Naast bovengenoemde molens heeft De Hollandsche Molen ook molens in Edam, Oud-Vossemeer, Rotterdam-Overschie, Warnsveld en Wijk bij Duurstede in bezit. Bij de Molen van de Zuidpolder in Edam moet het erf worden opgehoogd en de beschoeiing worden verbeterd. Daarnaast zal door deze werkzaamheden de huidige schuur naast de molen moeten worden vervangen. Dit biedt de mogelijkheid hier een meer passend ontwerp voor te maken. Op molen Nooit Gedacht in Warnsveld zal onderhoud aan de staartconstructie worden verricht, hetgeen wordt gecombineerd met het schilderwerk van deze delen. Ook worden de roeden daar doorgehaald en geïnspecteerd. Bij molen De Speelman in Overschie staat onderhoud aan de kap op het programma. Bij de Rijn en Lek in Wijk bij Duurstede zullen slechts kleine werkzaamheden plaatsvinden. Voor de molenschuur wordt een meerjarig onderhoudsplan gemaakt. Bij De Jager in Oud-Vossemeer wil De Hollandsche Molen sanitair aanleggen als dit samenvalt met de activiteiten van de burens. De kenmerkende witte molenromp zal worden gereinigd en bijgewerkt.

Doelstellingen in 2020:

- Molen van de Zuidpolder in Edam verbeteringen aan schoeiing, erf en schuur;
- Molen Nooit Gedacht in Warnsveld onderhoudswerk aan de staart en roeden;
- Meerjarenonderhoudsplan voor de molenschuur opstellen in Wijk bij Duurstede;
- De Speelman in Overschie onderhoudswerk aan de kapconstructie;
- De Jager in Oud-Vossemeer reinigen en schilderen molenromp.

Veiligheid op eigen molens

Bij het bezoek aan de eigen molens staat de RI&E op de agenda. De Hollandsche Molen wil het goede voorbeeld geven als het gaat om veiligheid en voorziet in de secretariële ondersteuning van de

Werkgroep Veiligheid. De vereniging volgt zoveel als mogelijk de adviezen uit deze Werkgroep Veiligheid en wil daar beleid op maken.

Doelstellingen in 2020:

- Blijvend verbeteren van het veiligheidsbeleid op al onze molens;
- Actief de bewustwording stimuleren en het gedrag ten aanzien van de veiligheid van de actieve vrijwilligers positief beïnvloeden;
- Ontwikkelen beleid ten aanzien van veiligheid op de molens

Vrijwilligersbeleid op eigen molens

We willen de waardering die we hebben voor de vrijwilligers op onze eigen molens meer laten zien. Daartoe geven we vorm aan ons eigen vrijwilligersbeleid. Zo gaan medewerkers van de organisatie een dag vrijwilligerswerk doen op één van onze eigen molens. Ook stimuleren we dat er lokaal daar waar gewenst meer vrijwilligers actief worden.

Doelstellingen in 2020:

- Uitvoeren vrijwilligersbeleid;
- Organiseren vrijwilligerswerkdag medewerkers op eigen molens;
- Iedere molenaar op onze molens heeft een molenaarscontract.

Verzelfstandiging

De Hollandsche Molen wil het aantal molens in eigendom verminderen. De vereniging blijft partners zoeken om een molen zorgvuldig aan over te dragen maar zal dit in 2020 niet actief doen.

Doelstellingen in 2020:

- Open staan voor potentiële nieuwe huisvaders voor een of twee van onze molen.

7. Middelen

Organisatie

Algemene Ledenvergadering

Op deze jaarlijkse bijeenkomst van onze leden wordt een besluit genomen over het jaarplan, de begroting en de jaarrekening. We willen een programma waarmee we de aanwezigen inspireren voor komend molenseizoen.

CRM

Nu het CRM in the cloud is, worden de ambities op het gebied van het maken van dashboards en het verrijken met extra gegevens over onze achterban opgepakt. Zo kunnen we onze marketing activiteiten verder uitbreiden. Ook in het kader van de werkzaamheden van Belangenbehartiging wordt gekeken op welke wijze het CRM ondersteunend kan zijn.

Webwinkel

We willen voor de leden minimaal 3 maal per jaar nieuwe en aantrekkelijke producten aanbieden. Ook wordt dit jaar de overstap naar een externe distributeur geëvalueerd.

Archief

Eenmaal per 10 jaar wordt het actieve archief van De Hollandsche Molen overgedragen aan de Stichting Molendocumentatie. Hiervoor wordt een externe partij betrokken die de overdracht zal uitvoeren. Tevens is het voornemen beleid te ontwikkelen op de verhouding tussen fysiek en digitaal archief.

Meerjarenbeleidsplan

In 2020 ontwikkelt De Hollandsche Molen een volgend Meerjarenbeleidsplan, van 2021 tot en met 2025. Het huidige plan loopt af. Bij de ideevorming over het Meerjarenbeleidsplan wordt het molenveld betrokken.

Medewerkers

De twee pijlers van het beleid van De Hollandsche Molen zijn draagvlakverbreding en belangenbehartiging. Deze twee kwaliteiten moeten in het team aanwezig zijn, niet altijd om zelf uit te voeren, wel om de strategie uit te zetten en activiteiten te organiseren (evt door derden). Beide pijlers worden ondersteund door de Front Office en de Financiële administratie.

Van belang is het om in de kern van het team onder meer kwaliteiten als kennis van molens en het molenveld, lobby en onderhandelen, communicatie met leden en publiek, fondsenwerving en vrijwilligersbeleid vertegenwoordigd te hebben.

Voor wat betreft de onderlinge samenwerking wil het team dit jaar investeren in de onderlinge kruisbestuiving zodat eventueel werkzaamheden kunnen worden geïntegreerd. Ook is er behoefte aan opleidingen, zowel als team als ook individueel.

Financiën

Komend jaar komt er extra aandacht voor de financiële rapportages, om de management informatie te verbeteren, nu de verantwoording volgens de nieuwe CBF normen is opgezet.

De directie blijft werken om de organisatie financieel in balans te brengen. De directie van De Hollandsche Molen wil de begroting en realisatie beter op elkaar laten aansluiten en stabiliteit creëren in de meerjarenbegroting en realisatie. Hiernaast wordt de wijze van begroten tegen het licht worden gehouden.